

ԳԻՏԱՌԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Ամեն ՇԱԲԱԹ օրեր կը հրատարակուի :
30 թուոց համար 2 արծթ. մէճ.
Հանդիսի վնասմանս 30 լր. է հա-
տը 40 լր. Ծոնուցմանս ատղը 5
արծթ. է մէկ անգամի համար :

ԳԻՏԱՌԱԿԱՆ ԼՐԱԳԻՐ

Դուրս երթալիքներուն ծախք
բաժանորդաց չ'վերաբերիր :
Երազրոյս վերաբերեալ որ և է
գրուածք սուղեւի առ Տիարէն
'ի Կ. Պօլիս Գումրու խան վարի
յարկ թիւ 8 :

Ա.ԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Ա.ԶԳԱՅԻՆ

Երէկ Երեսփոխանական ժողովը դաւաճե-
ցաւ 'ի Գումրու Կայսր եկեղեցի, 'ի ներկա-
յութեան մեծաւոյն մասի երեսփոխանաց եւ
2500 թ մօտ հանդիսականաց :

Յոռնապետ Ա. Կ. Գումրու Երեսփոխան
էֆէնտի ատենանք բանալով նախ դանազան թա-
ղիք եւ զաւառացի ժողովրդեան կողմանէ ներ-
կայացեալ 24 կարծիքներով տակաւ հանրա-
գրութիւնը ընթերցաւ, ինչպէս կանխաւ ծա-
նուցած էին փոռնը, Օրագիրը, Ասիա եւ Մամուլ :
Խնդիրը նախորդ նախի աստիճանական
վարչական գալով ինչ ինչ զիտողութեամբ
ընդունուեցաւ :

Ս. Պատրիարքի վերահաստատութեան եւ
Պաշտօնական ժողովոյ իսպառ հրաժարման հա-
մար գրեթէ միեւնոյն չափ հանրագրութիւնը
եւս ներկայացան :

Կարգը Ս. Պատրիարքի եւ Պաշտօնական
ժողովոյ անհամաձայնութեան ամբաստանու-
թեանց գալով ատենապետ էֆէնտի կարգաց
Ս. Պատրիարքին հրաժարականը, նոյնպէս Պա-
շտօնական ժողովոյ ամբաստանահրաժարագիրը
Վարդաց, եւ տեղեկարար քննիչ յանձնաժողո-
վէն բացատրութիւն ուղղեց :

Քննիչ յանձնաժողովոյ ատենապետ Գեր.
Խորէն Ապրիկոսյան յանձնաժողովոյ ըրած քնն-
նութեանը վրայ համաձայն տեղեկութիւն տա-
լով յանձնեց Օսեան էֆէնտի, որ մէկ ժամու
չափ տեղեկագիրը կարգաւոր բաւական լուսա-
բանեց Ս. Պատրիարքին վրայ եղած 11 ծանր
ստիգատանութիւնները, (թէ եւ մասամբ իւր
թիւնը լուսեցած էր) ինչպէս տեղեկագիրն մէջ յիշ-
ւած էր, նոյնպէս Օսեան էֆէնտին քանիցս
անգամ առաջարկեց եւ խնդրեց ժողովէն որ
Խորէնը միանգամայն հրաժարականը ընդուն-
ւի, զի այլ եւս անհնար եղած է կ'ըսէր, մէ-
կուն կամ միւսուոյն մնալը, կամ երկուքին մի-
անգամայն պաշտօն չարունակելը : Այս արդա-
րացի յատարարութեան ձայնակցեցան քանի մը
հեռատես խոհուն երեսփոխանք, այն պայմա-
նաւ որ քննութիւնն ալ ըլլայ : Բայց Ս. Խորի-
մեան կուսակից երեսփոխանք քննութենէ խու-
սալիլու համար հարկադրեցին զգիւնը որ
պատգամաւորութեամբ մը Ս. Պատրիարքին հը-
րաժարականը ետ առնելու առաջարկութիւն
ըլլայ : Քանի մը երեսփոխանք եւս մասնաւորա-
պէս Պէկեան էֆէնտի այս անտեղութեան մի-
անգամայն ծանր ամբաստանութեանց կարեւո-
րութիւնը չը տրուելուն գէժ սաստիկ բողոքեցին :
Բայց վերջապէս պատգամաւորութիւնը .. Գը-
ճաւ Ս. Պատրիարքի հրաժարականը յետո կո-
չե ու լուրը ժողովոյն հաղորդեց : Ցաւալի-
կայ ուրիշով աւուր նստին ալ սոյն օրինակ Գա-
լափական ժողովոյ հրաժարականին համար ընե-
լու որոշման ր ատենը զոյուեցաւ ժամը 11ին :

Բայց այս որոշմանց վնասները ո՞վ պիտի
տուժէ : ուրիշ արթիւն կը խօսիմք :

Ձը մոռնանք նաեւ յիշել որ այս նստին ալ
հանդիսատես ժողովուրդը լուռ եւ ամենայն
հանդարտութեամբ ունկնդիր եղաւ : միայն Ա-
ւետիս Սուրենեան «կեցցէ՛» խրիմեանս ծախա-
հարած միջոցին ամեն կողմի հանդիսականնե-
րէն եւ ժողովէն կշտաւորուելով անարգանք
արտաքսուեցաւ, եւ ապա անոր հակառակ ձայ-
ներն (չե՛նք ուղեր, չե՛նք ուղեր) ալ հազիւ հազ
հանդարտեցաւ : Նաեւ նշանակութեան արժա-
նի է քանի մը վարձեալ ջրհանակիրներու ժողո-
ղովը ձեղքելով Մեծ. Պէկեան էֆէնտի կողմը
անցնելին՝ զայն լռեցնելու համար : Բայց այս
նշանաւոր անց ու դարձն ալ օրինապահ խըմ-
բին ուշադրութիւնը գրաւելը պարոն վարձեալ-
ները տեսնե ով չը համարձակեցան :

Խորիմեան Սրբազանի օրով բոլոր գա-
ւառները անհովիւ մնացած են : Ասի ճըշ-
մարտութիւն մ'է զոր ո՛չ ոք կրնայ ուղա-
նալ :

Ամասիա հովիւ կ'ուզէ, Ս. Խորիմեան
զայն տարագրեց : Մուշ հովիւ կ'ուզէ, Ս.
Խորիմեան չ'ուզեր կարգել : Վան հովիւ կ'ու-
զէ, Ս. Խորիմեան չ'ուզեր զայն կարգել : Բա-
ղէշ հովիւ կ'ուզէ, բայց Խորիմեան Սրբա-
զան չ'ուզեր : Ահա՛ երդնկա եւ իշմիր ան-
հովիւ մնացած են եւ այլն :

Գաւառները այս պաւսի վիճակին մէջ
են : հովիւ ունեցողներն ալ իրենց հովիւէն
զրկուելու ռետաւուտ վտանգ մը կը նշմա-
րեն : Ահա՛ Պօղոս վարդապետ Խորիմեանի
չը սիրած անձը տքտրի դատապարտուած
է : Ահա՛ կարին որոյ առաջնորդը արշ-
տօնանիկ ընելու համար ամեն ջանք կը փո-
ծուին եւ այն ալ Խորիմեան Սրբազանի եւ իւր
արքանեկաց ձեռքը :

Խորիմեան Սրբազան իւր հրաժարագը-
րին մէջ յաւ կը յայտնէ մինչեւ ցարդ աղ-
դին մէջ հովիւ ելած չ'ըլլալուն վրայ : Մի-
թէ մենք ալ իրաւունք չ'ունի՞նք զաւ ըղ-
դալու, երբ այսօր արեւու լոյսի նման կը
տեսնենք որ Խորիմեան 20 տարի վարագոյ
վանքը նստու, Պօղոսն բազում ստակ տա-
րու հոն, բայց հովիւ մը չը յարոյց աղդին
մէջ : Դարեւ զին վարդապետ մը երեւան հա-
նեց, բայց սա՛ ալ անձնական նկատումներ-
րէ պատրեալ յօգուտ աղգին՝ բնաւ գոր-
ծած չ'ունի : Միթէ մենք ալ իրաւունք չ'ու-
նի՞նք ըսելու, որ Խորիմեան Սրբազան 12
տարի Մշոյ Ս. Կարապետի վանքը նստաւ,
բայց ո՛ր են այդքան տարուան արդիւն-
քը : ո՛ր են այն հովիւները որ աղդին եւ
Մշեցիներուն խոստացաւ : Ի՞նչ թողուց
այսօր Մշեցոյ, եթէ ոչ վէճ, կռիւ եւ յե-
ղափոխութիւն :

Ահա՛ վարդապետութեան միջոցին ան-
գործ նստող անձէ մը՝ մենք այսօր Պատ-
րիարքական գահուն վրայ բարիք : Լուսա-
ւորութիւն եւ յառաջադիմութիւն կ'սպա-
սենք :

Ռիքան ցաւալի է աղգին վիճակը :

Հետեւեալ հրաժարականն ու հրաւերը
Մայրաքաղաքս գտնուող բոլոր Սերաստոյ-
ւոյ ուղղեալ է : կը յուսամք թէ կը բարե-
հաճին ամեն դպրոցատէր հայրենակիցք
վաղը ճիշդ ժամը 1 ին ներկայ գտնուելով
Սենեքերիմեան ընկերութեան վերահաս-
տատութեան քուէարկութիւնը կը փու-
թացնեն, 'ի շինութիւն եւ 'ի բարեկարգու-
թիւն աղաւաղեալ վարժարանաց :

Հ Բ Ա Ժ Ա Բ Կ Ա Ն

ՍԵՆԵԳԵՐԻՄԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԵՒ

Հ Բ Ա Ի Է Ր

ԱՌ ՀԱՄԱՅՆ ՍԵՐԱՍՏՈՅԹ

... Խմբագիր

162 թիւ թերթիդ մէջ Սենեքերիմեան
ընկերութեան նկատմամբ աղդ մը կարդա-
ցինք : Իբր թէ ընկերութիւնս ծանր ամ-
բաստանութեանց ենթակայ եղած ըլլայ -
յիշուած անհիմն գրուածոց ներողամու-
թեամբ կը լռեմք 'ի սէր յառաջադիմու-
թեան դպրոցայ : Ուստի ընկերութիւնս ա-
հաւաստիկ ներկայիս իւր հրաժարականը կը
մատուցանէ անդամաց ոմանց բացակայու-
թեան պատճառաւ, եւ կը հրաւիրէ հա-
մայն Սեբաստացիս՝ դալ յառաջիկայ կիւ-
րակէ, ժամը մէկին, Ղալաթիա Գօմիսիօն
խան, յընտրութիւն Սենեքերիմեան ընկե-
րութեան :

Անեղիմիտ եմք թէ 'համայն սիրելի
ուսումնասէր հայրենակիցք կը բարեհաճին
անձամբ պատուել մեր հրաւերն, 'ի յա-
ռաջադիմութիւն աղքատիկ դպրոցաց Սե-
բաստիոյ : Մ'նամք յարգանքը :

Ի դիմաց հրաժարեալ Սենեքերիմեան
ընկերութեան

Ատենագիր փոխ Ատենապետ

Յ. Ահմէտ-Ն Մ. Օհան Տէրգադեան

1872 Յղ.ոստոս 22

Ի Կ. Պօլիս

Դժուար լինումը որով կը լինէր թէ Սե-
րգիսի մահով հրաշքով թաքցնուին
այսինքն պաշտօնին զլուին անցնելէն ՚ի
Սեփարատից փնտրելն որ քան զոր հան-
դանքով որովորում ինքն ա. գործով ինքն
թէ ինչ անհետացած են եղեր :

Եղիպէս նորին փնտրում ինքն ժողովա-
րանց բնաւ որով ինքն փնտրահաւաք ըլլա-
նով որով զորքեր իր ներկայում ինքն քնն-
ելով փնտրելն արդարում ինքն պարտ ու
չա քան զոր կարգող բեր է :

Արդարեւ Սեփարատից թշուառ ժողո-
վան շահը և թէ ժողովականաց բը-
րան ինքն ու ժողովականաց պարտն կը
թէ ինչ քննել . զանոս ոչ կուտակողը նա-
ւորում ինքն ամէն ինչ որ պէտք է ,
որով զորքեր և խորհրդ . փնտրելն Սեփարատից
մէջ չը պահուի կարծիք
յայտնայ , գործարար տա ոչ անձինք , բա-
ւորում է որ ժողովական ինքն անունը
փնտրելն ըլլայ և առաւ առաւ ամենական-
նիւտանն . ժողովական բարեկեցիւ ինք-
նը երկրին պարտն ինքն որով փնտրել :

Ահա՛ այս փնտրելն մէջ կը պահուի
Հայոց կարծիքն ընտրուած Պաշտօնական Յա-
րութիւն աղա անձը , որ բնաւ կարծիք չը
յայտնելէ զատ , փնտրահաւաք չի դաժ գոր-
ծել , մինչև անդամ ՚ի փնտր ազգի և բնո-
հայտ ինքն որով անցնելն անխղճութեամբ
հազար մարմնով , ստորով զլիսով հաճա-
թիւն կը յայտնէ . միմիայն փնտրելն ար-
դիւնաւոր յոյցընելու նպատակաւ :

Յարութիւն աղայի այս երկարամա-
նակեաց սովորութիւնը՝ որ բնաւ ինքն եղած
է չալլ ևս անհար է փնտրել , Ուստի Սե-
փարատից Հայ հասարակութիւնը նկատե-
լով սորա ազգայնաւ ընթացքը և ստա-
րային ազգին ըլլալիք անպատեւելի
նր , ԱՅՍ պատեւաւոր ստորագրութեամբ
ազգային Պաշտօնականի հրաժարումն որով
հանձնը են , ազգային ֆաղաքական փո-
ղովայ ներկայութեան հրաւիրելով , որ-
ով պիտի օտարազգաց առջև անպատեւա-
թիւն չըլլայ ազգին և անձին : Բայց Պաշ-
տօնական փնտրանակ ազգին կամքը յարե-
լու , փնտրանակ հրաժարելու և պատիւը
պահելու , գլխովին մերժել է , տարբերակ
ստարակութեամբ թէ՛ մէկ Յոսիկին կողմա-
նէ և անոր քուէով ընտրուած եմ , ձեր
խօսքով չեմ հրաժարիր :

Իրաւունք ունի . ինչո՞ւ հրաժարի և
անտակունէն զրկուի : արի՛ փնտրել որ ազգայ-
նաց իրաւունքը ստիք տակ կ'ենթադրէ , իր
պատեւաւոր և անտարբերութեամբ մա-
սին՝ ձեր տաղանքներ կը փնտրեն :

Սեփարատից , զիպէս . որ ձեր
անունը քանից որ ձեր ազգայնութիւնն է .
Դժուարանի ինքն որով արդէն չէ՛ք
քննել , ինչո՞ւ բնաւ ինքն անխղճութեամբ ,
ինչո՞ւ ձեր քուէն արժանաւորին զլայտը ,
միմիայն պատիւ բաւակումն է ձեզ :

Գործով Պաշտօնական Յարութիւն աղայի ,
բարեկեցիւ ինքն խորհրդ կուտակել ի-
րեն՝ որ պատեւով քաջաւոր ոչ պաշտօնէն ,
քանի որ բնաւ յարմարութիւն չունի , փո-
ղովայ ինքն իրմէ զժողով , խաղաղ է և կը
զլայտը իր փնտրանաց փնտր :

Այս կը պահանջէ ազգին և ժողովրդ-
կեան շահը և այսպէս փնտրել է փարսիլ
Պաշտօնական աղան՝ եթէ իրօք ազգը կը սի-
րէ , ՚ի պատառի մնալ կ'աղէ և օրինաւոր
թիւն յարկերու փափաքն ունի :

Ահա՛ ինչպէս ժողովարար , նոյնպէս
և մեր հրապարակաւ բարեկամներն մեր
պարտքը կատարելն , յայտնելով թէ՛

օրինաւոր ընտրութիւնը օրինաւորապէս յե-
տա կ'աշուեցնէ ետք՝ յամառ իր անխղճե-
մութիւնն ըլլալը ամէն ոք զիտէ , որ միշտ
իւր փնտրանքն ունի : Սեփարատից ոչ ալ
կրկին կը յիշեցնենք որ իրենց ընտրա-
թեան մէջ ալլ ևս չը սխալին , զի ո՛վ ան-
քաւելի կ'ըլլայ իրենց պատիւը . . .

Յայս մեծ աւելիք որ փնտրել , կուտա-
կողը կը բարեհաճի նկատողութեան առ-
նելով զարմանք անօրինել :

Ազգիւ Հայրենիք

Մարդս բոլոր սրտով բանական էակ .
բարոյական և նիւթական կենաց փայլիք-
ներով ապրելու համար ստեղծուած է :
Ուստի ինչպէս որ առանց հայր-մարդու
մարմնը կը զարթի կենդանութենէ , նոյն-
պէս ալ առանց բարոյականի կը մեռնի հո-
գին :

Բարոյական կեանքը իր էութեամբ սր-
տով և մտաց զարգացման վճիռ ապրելու
կ'աշուէ . եթէ ազգ մը կամ բնակիչ ինքն
մը չունի այս աղբիւրը , չունի այս զար-
գացման կեդրոնը , արդէն իր խանձարու-
րէն՝ բարոյական կեանքէ զազրած է , և
կ'աղբիւր զրկութէ մի միայն մարմնով , ինչ-
պէս որ կ'աղբիւր անամայն խմիչքը . քաշէ ,
ինչ մեծ աղէտ մարդ կային ազգին և ինչ
սե ճակատադէր այն ժողովրդին՝ որ եր-
կինքէն իրեն շնորհուած այս ընտիր վայել-
քէն ու երանութենէն զրկուի , երանա-
թիւն մը՝ սրտն ինչ ըլլալը մի միայն վա-
յիտըները կրնան լիովին զգալ :

Ուստի ինչպէս որ անդթութիւն է տո-
ւաւոր կաշկանդեալ մը ճամբաւ գրայ տե-
նել և անտես ընել , աղածի մանկիկն իր
մօրը անոյժ զգուանքէն զրկել , խաղաղա-
սէր տան մը երջանկութիւնը վեր ՚ի վայր
ընել , իր կիցման հաւատարմութեամբ արա-
կի մը հաւատարմութեամբ անկեանք իրմէն
խլելն , ևս առաւել ու անպարտաւոր ան-
գլխութիւն է զրկել մարդ մը , հոգի մը իր
բարոյական կենաց փայլիքէն , ստարակելի
սիր է թողալ , լքանել զայն իր աղիտու-
թեան կատարանց և գերութեան մէջ :

Իսկ արդ՝ ինչ մեծ բարոյաւորու-
թիւններ ունի ընկերական մարդն , և ինչ
ճանր պատասխանատուութեան կենտրոն
է , եթէ իրեն այս պարտաւորութիւնը կա-
տարել չ'աղէ :

Այս ամէն անհատն իրական պարտք
ունի իր արեւնակիցը , իր եղբայրը և իր
որդին բարոյապէս խնամել . սեղան հազար-
աւորութիւն ունի նոցա սրտից և մտաց
զարգացման համար ամէն հնարաւորու-
թիւնը , ամէն ջանք և անձնա իրութիւն
՚ի գործ դնել :

Այլ աւա՞ղ որ մերտնեայր գրեթէ
ամէն անգ միշտ մեծագոյն մատմբ ան-
տարբեր կը մնան իրենց այս պարտաւորու-
թեան մէջ և ազգին կենսատու յարկերը ,
որով և մտաց զարգացման տաճարներն
անշուք ու սղարի գրութեան մէջ կը պա-
հեն : այսպիսիներն թող լաւ զիտան թէ
իրենց այս անտարբերութիւնը անպատե-
ւաւ չը պիտի մնայ և ապագայ գարուց ա-
նէժքը պիտի ժաւանդեն :

Իսկ այն ընտիր խումբը , այն սակա-
ւութիւն ազգայինը՝ որք հազար չափ կը ջո-
նան ազգային մանկուսն զարգացման , Աս-
տուծոյ և ստարգայ գարուց օրհնութիւն-
քը պիտի վայելեն :

Ուրախ եմ որ այս ընտիր հոգիներէն
կայ խումբ մ'ալ կարուցա մէջ՝ որ քանի ա-

միտէ հետէ կը ջանաղբէ քաղաքիս Հայ
զաւակաց մտաց անունը , հայթայթելու
վարժարանը օրինաւորութեան շաւղին մէջ
մտնելով . այս՝ այս խմբին շնորհիւ զոյա-
ցաւ օրերս , ՚ի նպատակաւ ևս անպահանջ
վարձիս հինգ վնց հազար պահեկանէ
լազկայնաւ հոգի անտակութիւնը՝ ամէն տա-
րի վճարուելու պարտնաւ : Կարծեալ այս
ազգ տեղ խումբը քաջ վերահաս ըլլալով
թէ վարժարան մը առանց օրինաւոր հոգա-
րարութեան չը կրնար իր նպատակին հաս-
նիլ , փութացաւ անմիջապէս վարժարանիս
հոգաբարձու կարգել հետեւեալ աւտմնա-
սէր և ևս անգոյն անձինք :

Ղուկաս աղա Սարգսի թէնտն

Մեծ . Նահապետեան

Մկրտիչ . Արշալուսի

Գորա . Մելքոնեան

Որք արդէն սկսած են ամենայն աշ-
խատութեամբ իրենց պաշտօնը շարունա-
կել , յարատեւութիւն և յաջողութիւն կը
մտնեն :

Ի վերայ այս բանային զխնայու է
այս բնաւոր խումբը որ հազարաւորութիւն
մը կ'աղբիւր հանդանակութիւն մը առաջ
բերելով չ'աւաքաւիր իրենց պաշտօնը ,
պէտք է յարաւրեն իրենց ջանից մէջ խը-
րախոյս և նեցուկ ըլլալով վարժարանիս :

Կարեւորագոյն գործ մը ևս ունին որ
պէտք է փութով կատարել . նոյնպէս վար-
ժարանը որ աղբիւր փնտրանակութեան
բուն հիմունքն է , պէտք է որ առաջ բա-
րեկարգել , հարկ եղած անօրէնութիւնն
ընելով և օրինաւոր հոգաբարձութեան մը
խնամոց ենթարկելով և քերականութեան
դաստաւ մը յատկացնելով , ինչպէս որ
արդէն այս մասին քանից անգամ իրենց
մէջ խորհուրդ եղած է . այս՝ պէտք է
հատուտութիւնն ալ վաղ ընդ փնտր բա-
րեկարգել , առանց որոյ մարդկութիւնը
միտնելի ու կաղ կ'ընթանայ և չը կրնար
իր նպատակին հասնիլ :

Գործայս եմ որ մեր այս իրաւացի ա-
ւարկութիւններն ՚ի նկատի առնուելով
քիչ միջոցէն աղջկանց վարժարանի բարե-
կարգութիւնն ալ սեռենելու միտնաւորու-
թիւնը կ'աշուեն : Խնդրեմ . . . խմբա-
դիր , ներկայիս նեղի մը շնորհք ձեր հոյ-
րենանելը լրացայն մէջ , որով մնամ

Ձեզ շնորհապարտ

12 Յուլիս 1872

Մ. Ս. Ապուլեան

Ի Կարս

Կարսէն յուլիս 19 թուականաւ Մեծ .
Խնայատուր էֆէնտի ֆ. Գորքմաղանի գը-
րած մէկ նամակէն հետեւեալ ուրախալի
տալերը կը քաղենք :

Նկարուց քաղաքիս սահմաններէն հըն-
չուած սղարի ձայներ , ներկայիս հանդար-
տելով բերկրութեան արձագանքներ կը
հնչուի : Երեք տարիէ ՚ի վեր ձեռն ՚ի ծը-
նտուի , աչք ՚ի լաց սգաւոր երգերով իւր
երջանիկ միջոցները վայոյզ Լուսաւորեան
վարժարանը , այժմիկ Ապուլեան քաջի-
մաստ Մկրտիչ պատեւելոյն իւր քնն-
քաշիկ ծայն ընդունելու բաղդը վայելե-
ով բերկրապատար սղար ստին բնոր բայ ,
իւր նորաբողջ զաւակաց մեղրահամկաթ
մատակարարելու խրախոյս կը կարգաց ան-
գաղար :

Ձեր մաւանանք երկրորդ՝ ուրախու-
թեան պատճառներն ևս յիշելու . ժողո-
վաւրդը որ քաղաքէ զուրկ էր , այժմ Արթ .
Տիմոթէոս Թ. վարդապետի ազգաւ առն-

Յառաջ սրտի կը լսեմք որ աղղային Հիւանդանոցի, յառաջագոյն աշակերտներէն առննք դաստառի փոխարին թեան կաման- ձեռնհաս դաստառի պատճառաւ, յակա- մայ պարտաւորիքն հրաժեշտ տալ յի- շեալ վարժարանէն,

Այս առթիւ հարկ է հրապարակաւ բացատրութիւն պահանջել Մեծ. հոգա- բարձութենէն, վասն զի մեղտրուած տեղե- կութեանց նայելով՝ Ֆէլէկեան էֆէնտիի հրաժարելէն ետք յիշեալ աշակերտները յրուեր են. ուստի պէտք է գիտնալ թէ Ֆէլէկեան էֆէնտի ինչ պատճառաւ հը- րաժարած է Հիւանդանոցի վարժարանէն:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Յոյն հասարակութիւնը իր Պատրիար- քին անկումը խնդրած ըլլալով Յունաց Պատրիարքարանը լրագրաց պաշտօնապէս հաղորդած է որ Պատրիարքը՝ իւր և Պու- լարաց մէջ հաստատել կարծուած համա- ձայնութիւնը բացարձակապէս հերքէ:

— Լէվանթի Հէրալտ որ Տպագրական տեսչութեան հրամանաւ երկու ամսուան հոտմար դադարած էր, Սըր Հէնրի Էլիօթի բարեխօսութեամբը վերստին հրատարակ- ւելու հրաման ստացաւ:

— Եւրոպայի պատահած փոթորիկին պատ- ճառաւը Պոլսոյ մէջը տեղի ունեցած վը- նասներէն և աւերակներէն զատ՝ դա- ւառներն ալ բազմաթիւ փնտնելի գործը- ւած են, հեռագրակցին հողորդակցու- թիւնք դադրած, երկաթուղոյ երթեւե- կութիւնք ալ դժուարացած են:

— Հինդլարթի օր Բ. Դուռը մեծ եպար- քոսին նախագահութեանը ներքեւ դամա- րումը տեղի ունեցաւ, ուր ներկայ էին բարձրաստիճան նախարարք և այլ երեւելի անձինք:

— Արտաքին դործոց խաչատնեայ Բաշիտ փաշա կառավարութեան կողմանէ Օտէսա մեկնեցաւ Ռուսոյ Ազէքսանդր կոչուող Գի- մաւորելու համար, կարգ մը երեւելի պաշ- տօնատարաց հետ:

— Կ'ըսուի թէ Պարսից Եահը տանող չո- գենաւը ի գաւազին խորտակել է, քանի մը օր առաջ պատահած փոթորիկին պատճա- րաւ:

— Աֆխան Մէհմէտ Է. Էօմէր Խան, չո- րեքշաբթի օր մեծ եպարքոսին և արտա- րին դործոց պաշտօնէին այցելութիւն մը ընելով նոյն օրը մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ Ազէքսանդրի ճամբով Աֆխան երթալու: Նոյնպէս Ապրիլ Բահման էֆէնտի ալ ե- րէկ մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս:

— Օտէսայի Օսմանեան ընդհանուր հիւ- պատուս վէհայի էֆէնտի Բաշիտ փաշայի հետ իւր պաշտօնատեղին դարձաւ:

Ս. ՖԷԼԷԿԵԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԹԻՎ ՎԱՐՃԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՍԿՍԵԱԼ 1873 ՅՈՒԼԻՍ 1

Պայմանք ընդունելու համար

1. Վարժարանս բացուած օրէն մինչև տարի մը ընդունելի աշակերտաց թիւը ե- րեսուն պիտի ըլլայ:

2. Ի վարժարանս ընդունելի աշակերտք առաւուսըն հոթն տարեկանէն վար, և առ առաւուսին տասն և չորս տարեկանէն վեր պիտի ըլլան:

3. Ի բարոյական տարածութեամբ աշա-

կերտ չ'ընդունուիր. իսկ եթէ ընդունուե- լէն ետքը ստուգուի, կը մերժուի վարժա- րանէս:

4. Տարափոխիկ հիւանդութեան ենթա- կայ աշակերտ չ'ընդունուիր. իսկ եթէ ըն- դունուելէն ետքը ստուգուի, կը մերժուի վարժարանէս:

5. Երկու կարգի թոշակաւ աշակերտ կ'ընդունուի վարժարանս:

Առաջին կարգ. Ռուսման սրահին մէջ ընդունելի աշակերտաց համար ծնողք տա- րին երեսունը հինգ Օսմանեան լիրա պար- տին վճարել:

Այս սրահին մէջ աշակերտք պիտի ուսանին

- Ա. Գրիստոնէական վարդապետութիւն
- Բ. Բարոյական կրթութիւն
- Գ. Հայերէն իր բոլոր ճիւղերովը
- Դ. Տաճկերէն իր
- Ե. Դադղիերէն
- Զ. Անգղիերէն
- Է. Թուաբանութիւն
- Աշխարհագրութիւն
- Ը. Պատմութիւն
- Թ. Օրինաւոր դրօսանք:

Երբ տասնի չափ տղու ծնողք կամին որ իրենց զաւակացը դաշնակ կամ դըժտ- գրութիւն ալ ուսուցուի, սահմանաւ թո- շակէն զատ տարին հինգ Օսմանեան լիրա ևս պարտին վճարել:

Երկրորդ կարգ. Նախակրթական ու- րահին մէջ ընդունելի աշակերտաց համար ծնողք պարտին տարին քսանը հինգ Օս- մանեան լիրա վճարել:

Այս սրահին մէջ աշակերտք պիտի ուսանին

- Ա. Գրիստոնէական համառօտ
- Բ. Բարոյական կրթութիւն
- Գ. Ընթերցանութիւն
- Դ. Մաքուր գիր
- Ե. Պատմութիւն Հայոց համառօտ
- Զ. Թուաբանութիւն կոտորակք
- Է. Հայերէն քերականութիւն համառօտ
- Ը. Օրինաւոր դրօսանք:

ԴԱՍԱՏՈՒՔ

- Աշխարհագր. Սիմոն Միքայէլեան
- Թուաբան. Պետրոս Խոճասարեան
- Տաճկերէն Յարութիւն Անդրէասեան
- Դադղիերէն Յարութիւն Անդրէասեան
- Անգղիերէն Աւետիս Տ. Սահակեան
- Հայերէն Սիմոն Ֆէլէկեան
- Կրօնագիր. Պատմութիւն
- Զրօսանաց Ե. Զափրաստեան
- Օգնական Կարապետ Ճրագեան
- Կրկնիչ

Մնացած պայմաններու մանրամասն տեղեկութիւնը վարժարանի տեսչութե- նէն տեղեկանալու է:

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ՏԵՂԵԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԻՆ ԳԱՂԱՏՈՑ

Այց ելու թեամբ

Նախնեան Պաշտօնը

Գ. ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ ՀԵՂԵԿԱԿԻՆ

Կը ծախուի ամեն Հոյ գրաւացառաց խանութները ի գին 3 ջր:

ԽՕՍՔ

ՀՐԱԺԱՐՄԱՆ

ԽՐԻՄԵԱՆ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԻԻ ՀԱՅՈՑ

ՅԱՏՆԵՆԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՑ

Ի ԿԳԵՆ ՆՈՍԻ, Ե՛Յ ՍԿԱՍՏՈՑ 1873

Արամեան Տպարանէն մասնաւորապէս տպուած ըլլալով կը ծախուի ամեն գրա- վաճառաց քով:

ՕՐԱՑՈՑՑ

Ս. Երուսաղիմայ Ս. Յակոբեանց մամ- լէն ելած 1873 թուականի օրացոյցն ամեն տարուան պարունակութենէն զատ, այո տարի կը բովանդակէ նաեւ Հայոց պատմու- թիւններ և եկեղեցեաց պաշտօնէից դիւ- րութեան համար իւրաքանչիւր աւուր շա- րականները իրենց ձայներով հանդերձ, նաեւ Երուսաղիմայ մամլէն ի լոյս ընծայեալ գրեանց ամբողջ ցանկը:

Այս օրացոյցն, որ կերպիւ միտմա- ցոյցի պաշտօն ալ կը կատարէ, կը ծախ- ւի քով մայրաքաղաքս, Դուռ դափու Երու- սաղիմաւորն, ի գին 40 լիարայ:

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԱՍԻԱ Խաչատուր աղա Սարահեան
ԱՅՆԹԱՊ Ընթերցասիրաց ընկերութիւն
ԱՏԱԿԱԶԱՐ Կարապետ աղա Թօփուգեան
ԱՏԱՆԱՅ Պետրոս աղա Ճիւղեան
ԱՐԴՎԻՆ Մ. Արաքսաւ աղա Դուրգէեան
ԱՐԱՊԻՐ Ղօրանեան Հաճի Զէյթի
ԱՃԻՕՆ ԳԱՐԱՀԻՍՍՐ Յարութիւն էֆ. Մէյմա-
ԲԱՂԻ Աստուածատուր էֆ. Տէֆէլեան
ԲԱՂԻՇ Խաչմանուկ Մ. Վարդան աղա
ԵԳԻՊՏՈՍ Աննքերիմ Էֆէնտի Գաղանճեան
ԵՐԶՆԿԱ Յարութիւն աղա Տ. Յարութիւնեան
ԵՕԶՂԱՏ Յարութիւն էֆ. Սնտրեան
ԶՄԻՌՆԻԱ Կարապետ էֆէնտի Սըլաւեան
ԷՍԿԻ Շէշի Տ. Պօղոս Գ.
ԷՏԻՐՆԷ Թորգոմեան ընկերութիւն
ԹԱՄՁԱՐԱ Լափրոնեան ընկերութիւն
ԹԷՔԻՐՏԱՂ Սարգիս էֆ. Փանոսեան
ԹՈՂԱՏ Մանուկ էֆէնտի Սլաւեան
ԽԱՐԵՆԻ Թովանեան էֆ. Սաղմեան և
ԿԱՐԻՆ Խաչատուր աղա Կերեկեանց
ԿԱՐՍ Մկրտիչ էֆէնտի Էրամեան
ԿԷՍՎԷ-ԴԱՌՆԱՊԷԼԷՆ Նշան Երամեան
ԿԻՎԱՍՏՆ Գ. Խ. աղա Մազմանեանց
ԿՍԻՏԻՆԱՅ Նշան աղա Աթուրեան
ՀԱԼԷՊ Գէորգ աղա Աստուրեան
ՄԱՐԱՇ Յարութիւն էֆ. Մուրատեան
ՄԱՐՁՈՒԱՆ Թովանեան էֆ. Պէնուհանեան
ՄԵԼԻՏԻՆԷ Ս. Մ. և Ս. աղա Գարօնեան
ՄՈՒՇ Վահան աղա Մամիկոնեան
ՆԵԿՈՄԻԿԻԱ Խոսրով էֆէնտի Էսկիեան
ՈՒՐՅԱ Յակոբ Պատուելի Արեան
ԶԱՐԱՆՃԱԽ Մ. Կարապետ էֆէնտի
ՊԱՆՏՐՄՈՅ Տ. Ոսկի
ՊԱՐՏԻՉԱԿ Մ. Յարութիւն Տ. Կարապետեան
ՊԱՌՈՒՄ Ստեփան աղա Կիւրեան
ՍԱՄՍՈՆ Յակոբ աղա Ղլիանտեան
ՊԱԼԷՔԷՍԻՐ Թովանեան էֆ. Նաւասարդեան
ՍԵՐԱՍՏԻԱ Սիմէոն էֆէն. Հէքիմեան
ՍԻԼԻՔԻՆԱՐ Յակոբ աղա Գալիակեան
ՍՂԵՐԴՄԱՎԷՍ էֆէնտի Փանոսեան
ՎԱՆ Գէորգ էֆ. Աճէմաշոյեան
ՏՐԱՊԻՉՈՆ Կարապետ աղա Սարգեան
ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ Գէորգ աղա Կ. Զախեան
ՔՂԻ Ե. Մ.

ԽՄԻԱԳԻՐ ԵՆ ՏՊԱԳՐԻՉ

ԱՆԴՐԱՆԻՎ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՎԱՐԴԱՆԻՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԳՈՒՄՐՈՒ ԲՆ